

VA-GIS nämnden

VA-taxa från 1 januari 2020 Hörby kommun

Förslag till beslut

VA/GIS-nämnden föreslår kommunfullmäktige i Hörby kommun att godkänna förslaget till förändrad VA-taxa för kommunen från 1 januari 2020 samt förslag till nya avgiftsnivåer från samma datum.

Ärendebeskrivning

VA-verksamheten bedrivs via gemensam nämnd med Hörby kommun genom Mittskåne Vatten. För att förenkla och effektivisera hantering av uttag av VA-avgifter föreslås från 1 januari 2020 en gemensam taxetext för kommunerna samt gemensamma övriga avgifter. De olika taxorna är idag väldigt lika varandra och förändringarna är av mindre omfattning för båda kommunerna. Anläggnings- och brukningsavgifter kommer fortsatt att variera då avgifterna ska täcka de kostnader som respektive kollektiv har och regleras åtskilt mellan kommunerna.

Förändringar avgiftsnivå

VA-verksamheten har stora investeringsbehov. Mittskåne Vatten har anpassat sin organisation och även sitt arbetssätt för att kunna hantera investerings- och förnyelsebehovet. För att få en bild av hur kostnadsökningar påverkar avgiftsnivåerna simuleras avgifter och intäkter på flera års sikt.

Avgifterna för att finansiera VA-verksamheten är uppdelade i anläggningsavgifter och brukningsavgifter. Anläggningsavgiften syftar till att täcka kostnader för att förse fastigheten med allmänt VA. Brukningsavgiften ska täcka löpande kostnader som drift och underhåll, personalkostnader, administrativa kostnader och kapitalkostnader. Anläggningsavgiften får aldrig vara större än fastighetens andel i den allmänna anläggningen och befriar fastighetsägaren från att i framtiden betala avgift för samma kostnad igen. Brukningsavgifterna får inte täcka kostnader för utbyggnad av den allmänna anläggningen eftersom de som redan är anslutna då blir belastade med kostnader som den enskilda fastighetsägaren skall betala.

Följande står i Lagen om allmänna vattentjänster 31§ 1 st: *Avgifterna skall bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist.*

Kostnaderna för VA-verksamheten och nyttan av att vara ansluten till den allmänna anläggningen skall enligt ovan fördelas via avgifterna på ett rättvis och skäligt sätt. Därför består taxeförslaget av både kostnadsparametrar, som är relaterade till faktiska

kostnader, och även av nyttoparametrar som baseras på den nytta fastigheten får av den allmänna anläggningen. Grundprincipen för nyttan av att vara ansluten till den allmänna anläggningen är att två likadana fastigheter med samma behov av vattentjänster skall betala samma avgift, oavsett var fastigheterna geografiskt är belägna.

Alla avgifter i VA-taxa och tjänsteskrivelse är inklusive moms.

Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifterna för anslutning till allmän VA-försörjning för Hörby kommun har räknats upp inför 2019¹. Enligt bearbetat underlag som Mittskåne Vatten tagit fram där investeringsutgiften uppskattats för att förse kommande verksamhetsområden med en allmän VA-anslutning, krävs att intäkterna från anläggningsavgifterna höjs med ytterligare ca 33 % i ett andra steg för att komma närmare full kostnadstäckning för hela beräkningsunderlaget.

Tabell 1: Prognos för anläggningsavgifter för Typhus A ansluten till vatten, spillvatten, dagvatten gata och dagvatten fastighet med 800 m² tomtyta.

	2020	2021	2022
Förändring (kr)	63 871 kr	- kr	7 665 kr
Förändring (%)	33%	0%	3%
Avgift	255 496 kr	255 496 kr	263 161 kr

Brukningssavgifter

Brukningssavgifterna för 2019 har räknats upp med index. I samband med kartläggningen av utvecklingen för de nödvändiga kostnaderna har avgiftsparametrarna i taxan justerats efter intäktstbehovet för 2020. För att möta de närmaste årens ökning av nödvändiga kostnader för VA verksamheten krävs att de totala intäkterna från brukningssavgifter höjs med ytterligare ca 22 % inför 2020.

Behovet av att höja brukningssavgifter beror till stor del av en ökad investeringsnivå. Under överskådlig tid kommer investeringsnivån att ligga på mellan 25-30 miljoner kr årligen. Mot tidigare nivå under 10 miljoner per år. Hörby kommun har valt att använda sig av räntesäkring via räntederivat vilket ger en räntenivå på cirka 2,5%. Låneräntan för kommuner ligger idag på kring 0% utan räntesäkring. Räntesäkringen ger ökade räntekostnader på 500 tkr per år samt avskrivningar i samma storleksordning per år.

VA-kollektivet mister även intäkter (cirka 900 tkr/år) då faktiskt kostnad för brandposter kommer debiteras Räddningstjänsten istället för som idag schablonkostnad på 1100 tkr/år, enligt beslut i kommunstyrelsen i Hörby.

2017 beslutade kommunfullmäktige i Hörby en VA-plan för kommunen. Åtgärdsplanen i denna innebär en ökad investeringsnivå och ett antal insatser som ska genomföras.

¹ Förslag till VA/GIS-nämnd 20181023.

Bland annat är det beslutat att en person ska anställas under 1-2 år för att komplettera ledningsregistret, merkostnad på cirka 550 tkr/år.

Tabell 2: Prognos för brukningsavgifter för Typhus A ansluten till vatten, spillvatten, dagvatten gata och dagvatten fastighet som förbrukar 150 m³/år.

	2020	2021	2022
Förändring (kr)	1 552 kr	477 kr	253 kr
Förändring (%)	24,0%	6,0%	3,0%
Avgift	7 944 kr	8 421 kr	8 673 kr

Utblick

VA-avgifter varierar stort mellan olika kommuner beroende på vilka förutsättningar de har (berg, öar, höjdskillnader, avstånd, historiska beslut mm) samt hur de valt att fördela avgifterna. Det är därför inte möjligt att jämföra VA-taxor mellan kommuner. Här ges en bild av hur Hörs avgiftsnivåer ligger i relation till övriga kommuner i Sverige. Statistiken baseras på 289 kommuners VA-avgifter 1 januari 2018.

Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifter för Typhus A varierar mellan 42 257 kr (Åsele) som lägst och 287 250 kr (Vaxholm) som högst.

Brukningsavgifter

Brukningsavgifter för Typhus A varierar mellan 3 247 kr (Solna) som lägst och 11 811 kr (Högsby) som högst. (Det kan tilläggas att Åsele har en brukningsavgift på 9100 kr/år och Vaxholm på 10 383 kr/år, se anläggningsavgifter ovan)

Sammanfattning utblick

Ambitionen för Hörby kommun är att fastigheter som ansluts till VA-kollektivet bör stå för sina egna kostnader precis som intentionen är i vattentjänstlagen. Kostnadstäckningen ska därför vara nära 100% sett över en längre period. Befintliga kunder ska alltså inte via sina brukningsavgifter subventionera nya fastigheter som ansluts till kollektivet. Detta gör att brukningsavgifterna inte behöver höjas kraftigt när utbyggnader genomförs.

Magnus Brom
VA-chef

magnus.brom@mittskanevatten.se

Beslutsunderlag

Årsrapport 2017 Mittskåne Vatten - <https://www.mittskanevatten.se/wp-content/uploads/%C3%85rsrapport-2017-Mittsk%C3%A5ne-Vatten-20180205.pdf>
PM Beräkning av avgiftsparametrar i anläggnings- och brukningstaxa 2020 för Hörby kommun
VA-taxa - För Hörby kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning - 2020
Investeringsplan Mittskåne Vatten 2019
VA-plan inkl åtgärdsplan för Hörby kommun
Överenskommelse om brandvattenförsörjning